

Sprawozdanie z Posiedzenia Stałego Komitetu Szkolnictwa Wyższego i Badań (HERSC)

Spotkania komitetu HERSC mają zazwyczaj standardowy przebieg. Jak zawsze, poza sprawami formalnymi, spotkanie zaczyna się od informacji na temat wydarzeń, które miały miejsce w okresie od poprzedniego spotkania, czyli na temat tego co robił Sekretariat ETUCE w sprawach szkolnictwa wyższego i badań, a także co się działo w innych instytucjach i organizacjach międzynarodowych z udziałem lub bez udziału ETUCE lub całego EI.

1. Powołanie Grupy Roboczej ds. Organizowania Naukowców

Martin Romer przypomniał, że na ostatnim spotkaniu HERSC Mike Jennings, IFUT, Irlandia, podniósł sprawę inicjatywy powołania nowej organizacji pracowników naukowych na poziomie europejskim, która może stanowić konkurencję dla ETUCE. W odpowiedzi na tę informację Prezydium ETUCE postanowiło utworzyć Grupę Roboczą na temat organizacji naukowców o składzie jak niżej: W wyniku nadesłanych propozycji z kilku ZZ Prezydium ETUCE powołało grupę roboczą w następującym składzie:

	Imię i nazwisko	Kraj	Związek zawodowy	e-mail
1	Jacques Fossey	Francja	SNCS – FSU Sekretariat	sncs_secretariat_international @sympa.snscs.fr
2	Dominique Lassarre	Francja	UNSA Wiceprzewodnicząca HERSC	dominique.lassarre@orange.fr
3	Hasheem Mannan	Irlandia	IFUT Sekretarz generalny	generalsecretary@ifut.ie
4	Ryszard Naskręcki	Polska	KSN NSZZ "Solidarność"	rysznas@amu.edu.pl
5	Manuel Pereira dos Santos	Portugalia	FENPROF Członek HERSC	secretariado@fne.pt
6	Karin Åmossa	Szwecja	SULF International Secretary	ka@sulf.se
7	Jens Vraa- Jensen	Dania	DM Przewodniczący HERSC	JVJ@dm.dk

W skład tej Grupy, jak wynika z listy jej członków, nie wchodzi Mike Jennings, który był inicjatorem jej powołania, ale uczestniczył tak jak ja w pierwszym spotkaniu. Jego związek jest reprezentowany przez sekretarza generalnego Hasheema Mannana. Na konferencji ETUCE w Budapeszcie, która odbędzie się w ostatniej dekadzie listopada, Mike zostanie bowiem prawdopodobnie wybrany na funkcję skarbnika ETUCE.

Jak wynika ze składu Grupy Roboczej, jej członkami są doświadczeni działacze w działalności międzynarodowej lub krajowej (sekretarze generalni, sekretarze ds. Międzynarodowych)

Kandydatów do tej grupy proponowały organizacje związkowe reprezentowane w HERSC. Już po rozpoczęciu posiedzenia Grupy, gdy w holu omawiałem z Andreasem Kellerem szczegóły organizowanego w Gdańsku seminarium KSN-GEW, przed udaniem się na lotnisko, zostałem zaskoczony pytaniem ze strony Agnes Roman z Sekretariatu ETUCE o zgłoszonego przez KSN członka zespołu Ryszarda Naskręckiego i dlaczego nie ma go na zebraniu, mimo że był zaproszony. Nie byłem w stanie udzielić żadnej informacji, mimo że odpowiadam za działalność zagraniczną. Jest to jednak problem na inny dokument.

2. Działania instytucji międzynarodowych w obszarze szkolnictwa wyższego i badań

Referat na temat tego co dzieje się w instytucjach międzynarodowych w sprawach edukacji i nauki wygłosił David Robinson (Kanada), który jest zewnętrznym konsultantem EI. Przede wszystkim wspomniał o zbliżającej się 8 Międzynarodowej konferencji szkolnictwa wyższego i badań w Buenos Aires w dniach 25-27 września, która miała skoncentrować się na stanie szkolnictwa wyższego w obliczu stosowania środków oszczędnościowych przez rządy poszczególnych krajów.

a) Światowa Organizacja Handlu (WTO)

Kolejnym tematem była informacja na temat konferencji ministerialnej Światowej Organizacji Handlu (WTO), która odbędzie się w grudniu 2013r. Pisałem o tym w przeszłości, że były próby jeszcze większego otwarcia edukacji na handel usługami w ramach GATS. Myślę, że dzięki lobbingowi EI na spotkaniach WTO i spotkaniach z przedstawicielami rządów udało się ich przekonać aby nie zgodziły się na otwarcie swoich systemów edukacyjnych na handel usługami. W tej sytuacji kilka krajów o rozwiniętych gospodarkach zainicjowało rozmowy na temat Porozumienia w Sprawie Usług Międzynarodowych (ISA). Celem tej inicjatywy jest wyjście poza GATS w sensie zakresu i zasięgu usług, które byłyby włączone do tego porozumienia. Międzynarodowe porozumienia handlowe i partnerstwa z USA i Kanadą w sprawie handlu usługami mogą stanowić groźbę dla edukacji, zwłaszcza gdy dopuści się do liberalizacji usług w ramach UE.

b) Umowa handlowa dotycząca zwalczania obrotu towarami podrobionymi (ACTA)

Wiadomo, że Parlament Europejski odrzucił ACTA (*Anti-Counterfeiting Trade Agreement*). Wobec tego umowa ACTA jest obecnie martwa. Stało się to w dużej mierze dzięki polskim internautom i ich protestom. Wspomniano o tym na posiedzeniu HERSC, że potężne protesty przeciwko ACTA zaczęły się właśnie w Polsce, w Warszawie. Jednakże niektóre z bardziej niepokojących części ACTA odnajdują drogę bocznymi drzwiami w innych porozumieniach, jak Kompleksowe Porozumienie Ekonomiczno-Handlowe UE-Kanada i Umowa o Partnerstwie w regionie Trans-Pacyfik. Używany język w tych porozumieniach jest niekiedy gorszy niż w ACTA.

c) UNESCO

UNESCO było doskonałym partnerem EI w przeszłości. W Bukareszcie istniał Europejski Ośrodek UNESCO dla Szkolnictwa Wyższego pod nazwą CEPES ale z braku finansowania przez rząd rumuński i inne rządy został zamknięty 31 grudnia 2011r. Od tego momentu ta organizacja poświęca znacznie mniej uwagi szkolnictwu wyższemu niż czyniła w przeszłości. Na konferencji zorganizowanej wspólnie z Bankiem Światowym i OECD, która odbyła się w zeszłym roku, została przekazana

informacja, że UNESCO zamierza wydać publikację na temat rankingów i odpowiedzialności uniwersytetów. Nie jest jednak znana dokładna data wydania tej publikacji.

d) OECD

OECD (*Organisation for European Cooperation and Development* – Organizacja Współpracy Europejskiej i Rozwoju) przygotowała studium wykonalności projektu „Ocena Efektów Uczenia się w Szkołach Wyższych (AHELO)”. Chodziło o zbadanie czy jest możliwa ocena, praktycznie i naukowo, tego co studenci wiedzą i co potrafią zrobić po ukończeniu studiów. 18 października miało dość do spotkania z zainteresowanymi stronami, w tym z udziałem EI i ESU (*European Students Union*).

Celem programu AHELO była bezpośrednia ocena osiągnięć studentów, bez względu na różne tradycje kulturowe, języki i rodzaje szkół wyższych, za pomocą testu podobnego do PISA dla gimnazjalistów. Pełny program AHELO ma być dobrowolną oceną zapewniającą szkołom wyższym sprzężenie zwrotne na temat efektów kształcenia swoich studentów, którą można będzie wykorzystać dla poprawy jakości nauczania.

W czasie prowadzonego studium wykonalności badano umiejętności ogólne wspólne dla wszystkich studentów (takie jak krytyczne myślenie, rozumowanie analityczne, umiejętność rozwiązywania problemów i komunikacji pisemnej oraz umiejętności specyficzne dla danej dyscypliny, w tym przypadku dotyczyło to ekonomii i studiów inżynierskich. Badaniom wykonalności na zasadzie dobrowolności poddano 23 000 studentów z 248 szkół wyższych pod koniec pierwszego cyklu kształcenia (na 3 lub 4 roku). Wstępne wyniki wskazują, że niektóre aspekty umiejętności ogólnych są problematyczne do określenia z powodu zróżnicowania szkół wyższych, różnic kulturowych etc. Raport OECD zawierający analizę wyników i wnioski zostanie wydany w grudniu 2012r. kończąc tym samym studium wykonalności. Końcowa konferencja OECD, odbędzie się w dniach 14-15 marca 2013r. na Uniwersytecie w Utrechcie, na której zostaną zaprezentowane wyniki przeprowadzonych badań wykonalności. Oczekiwać należy, że badania pokażą ostatecznie co jest wykonalne a co nie, co działa dobrze a co nie, ponadto dostarczą refleksji jak efektywniej można mierzyć w przyszłości efekty uczenia się. OECD zastrzega się, że AHELO będzie się koncentrował na poziomie szkół wyższych i nie zapewni porównań na poziomie krajowym. AHELO nie jest rankingiem i nie będzie publikował tabel ligowych. Na etapie studium wykonalności, uczestniczącym w nim szkołom wyższym będą dostarczane anonimowe dane umożliwiające porównanie własnych wyników z innymi.

Kraje uczestniczące w programie AHELO: Abu Dhabi, Australia, Belgia (Flandria), Kanada (Ontario), Kolumbia, Egipt, Włochy, Japonia, Korea, Kuwejt, Meksyk, Holandia, Norwegia, Federacja Rosyjska, Słowacja, USA (Connecticut, Missouri, Pennsylvania).

Kraje o statusie obserwatora: Bahrain, Anglia, Arabia Saudyjska, Singapur Szwecja.

Warto przy okazji zauważyć, że tegoroczne wydanie OECD „*Education at a Glance*” pokazuje niekorzystny trend zmniejszających się wydatków publicznych w szkolnictwie wyższym i zwiększających się prywatnych wydatków w formie czesnego. Z danych wynika, że w krajach OECD udział wydatków publicznych w budżetach szkolnictwa wyższego spadł w okresie 1995 – 2009 średnio z 78% do 73%.

a) Światowe Biuro Własności Intelektualnej (WIPO)

W Światowym Biurze Własności Intelektualnej (*World Intellectual Property Office* – WIPO), kontynuowane są negocjacje w sprawie większej liczby wyłączeń od praw autorskich i ograniczeń tych praw. Kraje rozwijające się domagają się większej elastyczności umożliwiającej wykorzystywanie bez zezwolenia materiałów chronionych prawami autorskimi przez nauczycieli i naukowców, dla niekomercyjnych celów edukacyjnych i naukowych. EI wspiera takie działania. Takie wsparcie miało miejsce na Kongresie EI w Kapsztadzie. Jako nauczyciele akademicki i naukowcy jesteśmy jednak w trudnej sytuacji gdyż jesteśmy zarówno twórcami materiałów chronionych prawem własności intelektualnej ale i ich konsumentami. Z tego względu powinniśmy argumentować na rzecz bardziej zrównoważonego podejścia.

b) Międzynarodowe Stowarzyszenie Uniwersytetów (IAU)

Członkami IAU (*International Association of Universities* – Międzynarodowe Stowarzyszenie Uniwersytetów) jest 601 uniwersytetów, w tym 4 polskie uczelnie, a mianowicie: Akademia Polonijna w Częstochowie, Politechnika Poznańska, AGH i SGGW. Dzięki wspólnej grupie roboczej IAU-MCO został opracowany i przyjęty przez Radę Administracyjną IAU i Radę Magna Charta projekt wytycznych w sprawie etyki dla studentów, pracowników i szkół wyższych, który poddano konsultacjom. Będzie on przedstawiony na Konferencji Ogólnej IAU, która się odbędzie na Międzyamerykańskim Uniwersytecie Puerto Rico, San Juan w dniach 27-30 listopada 2012r. Zmienione wytyczne mają wyraźniej chronić wolność akademicką i prawa pracowników do swobodnych wypowiedzi.

3. Solidarność międzynarodowa

Abdolreza Ghanbari – irański profesor, który od 2010r. był więziony w oczekiwaniu na egzekucję, został obecnie ułaskawiony. Również w Bahrajnie nauczyciele wciąż przebywają w więzieniu.

Poważną groźbę stanowią także ataki w USA na związki zawodowe i prawo do negocjacji zbiorowych nauczycieli i nauczycieli akademickich i innych pracowników publicznych w tym kraju. W stanie Indiana przyjęto ustawę „Prawo do pracy”, zgodnie z którą pracownicy niebędący członkami związków zawodowych nie będą musieli dokonywać obowiązkowych opłat na ich rzecz jako warunek zatrudnienia. Indiana stała się w ten sposób 23 stanem, w którym takie prawo obowiązuje.

W stanie Wisconsin z kolei związki zawodowe odniosły zwycięstwo w sądzie. Sędzia odrzucił wszystkie przepisy wprowadzone, które odbierały prawo do negocjacji zbiorowych większości pracowników publicznych, uznając je jako niezgodne zarówno z konstytucją stanową, jak i federalną. Mówiąc konkretnie ten akt prawny naruszał prawo do swobody wypowiedzi, zrzeszania się i równej ochrony.

4. Oświadczenie EI w sprawie czesnego

W dyskusji nad przygotowanym projektem dokumentu sugerowano aby to oświadczenie dotyczyło wszystkich rodzajów opłat finansowych w edukacji, a nie tylko czesnego.

5. Proces Boloński

Jens Vraa-Jensen — przewodniczący HERSC podsumował raport ze spotkania europejskich ministrów odpowiedzialnych za szkolnictwo wyższe, które odbyło się w Budapeszcie w dniach 26-27 kwietnia 2012r., a także ze spotkania BFUG.

Jeśli chodzi o spotkanie ministrów HERSC koncentrował się na dwóch sprawach:

- a) na pracy w celu włączenia do komunikatu końcowego spotkania ministrów sformułowania „*stworzenie przyjaznego środowiska dla naukowców i innych pracowników szkolnictwa wyższego*”,
- b) aby finansowanie publiczne szkolnictwa wyższego było bardziej widoczne w Procesie Bolońskim. Ostatecznie w tekście komunikatu znalazło się sformułowanie kompromisowe dotyczące finansowania szkolnictwa wyższego, a mianowicie „*Najwyższy możliwy poziom finansowania publicznego, przy wykorzystaniu wszystkich odpowiednich źródeł finansowania.*” Jest to znaczna poprawa w stosunku do poprzedniego sformułowania, które nie odnosiło się do „środków publicznych”

Ministrowie zgodzili się z koniecznością nowelizacji europejskich norm i wytycznych (ESG) w zakresie zapewniania jakości (QA) w szkolnictwie wyższym. ESG zostały opracowane przez grupę E4 w 2005 r. Zmiana ESG ma nastąpić na następnym spotkaniu ministrów w Erewaniu, Armenia, w 2015 roku. Projekt zmienionego ESG będzie opracowywany przez grupę sterującą składającą się z członków grupy E4, EQAR, EI i Business Europe. Przewodniczący HERSC wyraził wolę większego wsparcia w debatach ze strony ESU, w szczególności na temat większego zaangażowania EI w prace E4 (utworzenie E5).

Po dyskusji na temat zapewnienia jakości postanowiono, że niezbędna jest uaktualniona polityka ETUCE na temat jakości w szkolnictwie wyższym i że kluczowe jest włączenie się HERSC w prace Procesu Bolońskiego na temat zapewnienia jakości. Podstawowym wymaganiem jest aby nauczyciele akademicy zostali włączeni w prace dotyczące zapewnienia jakości także na poziomie szkół wyższych, a ponadto aby nowa polityka koncentrowała się również na potrzebach czasu niezbędnego do przygotowania zajęć dydaktycznych etc. Guntars Catlaks będzie przedstawicielem HERSC (formalnie ETUCE) w grupie sterującej na temat ESG. Z tego względu wszystkie uwagi dotyczące zapewnienia jakości powinny być kierowane do niego.

6. Współpraca ETUCE z członkami konsultacyjnymi Procesu Półońskiego

a) Rada Europy

20 czerwca 2012r. Komitet Ministrów Rady Europy przyjął zalecenie na temat odpowiedzialności władz publicznych za wolność akademicką i autonomię szkoły wyższej. Dokument został zatwierdzony wcześniej przez Komitet Sterujący ds. Polityki Edukacyjnej i Praktyki. Warto zauważyć, że w Radzie Europy dokonano reorganizacji w obszarze edukacji łącząc grupę ds. szkolnictwa wyższego z grupą zajmującą się oświatą. W rezultacie powstały Komitet Sterujący obejmuje wszystkie poziomy edukacji, w którym ETUCE ma status obserwatora, podobnie jak Europejskie Stowarzyszenie Uniwersytetów. Warto podkreślić, że Rada Europy ma takie samo stanowisko w sprawie wolności akademickiej jak HERSC. Wprawdzie tekstów na temat wolności akademickiej i autonomii szkoły wyższej wyprodukowano dużo ale omawiane zalecenie Rady Europy jest prawdopodobnie pierwszym dokumentem, który wyraźnie w tym względzie wskazuje rolę władz publicznych.

b) Europejski Związek Studentów - ESU

Taina Moisaner — wiceprzewodnicząca ESU przedstawiła zwięzłe prace ESU, które koncentrują się na ograniczeniach w dostępie do danych i publikacji, ograniczaniu przyjęć na studia oraz na lepszym włączeniu do pracy krajowych związków studentów. Wysoki priorytet w tej

organizacji ma obecnie program „Erasmus dla wszystkich”, w szczególności w odniesieniu do Instrumentu Programu Erasmus Master Gwarantującego Studenckie Pożyczki .

c) Europejskie Stowarzyszenie Uniwersytetów - EUA

Forum EUA (*European University Association*) dotyczące finansowania odbyło się w czerwcu br. jako pierwsza z serii corocznych imprez. EUA prowadziło także duży projekt wspierany finansowo przez Komisję Europejską w sprawie ustanowienia odpowiednich struktur dla uczelni, aby zbadać aktualny status na rynku pracy swoich absolwentów. Projekt wspiera ideologię Komisji Europejskiej o potrzebie dostosowania kształcenia do wymagań rynku pracy poprzez zmiany w szkolnictwie wyższym ale nie wzywa do zmian po stronie pracodawców. Przewodniczący HERSC uczestniczył w konferencji końcowej w Kopenhadze, na której wyraził pogląd, że jeżeli pracodawcy (prywatni i publiczni) chcą przetrwać i rozwijać się w globalnym społeczeństwie wiedzy, muszą zatrudniać siłę roboczą, która coś wie, to jest absolwentów szkół wyższych.

7. Praca ETUCE w Unii Europejskiej

Alexandra Ruedig (ETUCE Sekretariat) przedstawiła krótkie sprawozdanie na temat ostatniego spotkania Grupy Roboczej Europejskiego Sektorowego Komitetu Dialogu Społecznego w sprawie szkolnictwa wyższego i badań naukowych, które odbyło się w czerwcu 2012. Zgodnie z programem prac Grupa dyskutowała równość płci, mobilność, oraz możliwości rozwoju początku kariery zawodowej naukowców. W odniesieniu do równości płci w szkolnictwie wyższym praca ma się koncentrować na kwestii umów na czas określony dla kobiet naukowców i na płacach kobiet w szkolnictwie wyższym. Uznano, że potrzeba więcej danych na ten temat, więc członkowie grupy roboczej zostali poproszeni o zgromadzenie danych krajowych, zaleceń itp. na posiedzenie sesji plenarnej europejskiego sektorowego komitetu dialogu społecznego, które odbędzie się w listopadzie br.

Oświadczenie ETUCE dotyczące programu Horyzont 2020 (program ramowy na lata 2014-2020) zostało wysłane do odpowiednich instytucji Unii Europejskiej w maju br. Członkowie HERSC zostali poproszeni o lobbing w swoich krajach w celu większej alokacji środków w europejskim obszarze badawczym i lepszego uznawania kwalifikacji zagranicznych uczonych i profesorów. Akty legislacyjne na temat Programu Horyzont 2020 zostaną przyjęte przez Radę UE i Parlament do końca 2013 roku.

8. Decyzje/zalecenia HERSC

a) Konferencja ETUCE w Budapeszcie

Zgodzono się, że na posiedzeniu klubu szkolnictwa wyższego w Budapeszcie, poprzedzającego konferencję, powinny się znaleźć trzy ważne sprawy, a mianowicie:

- kryzys finansowy i ideologiczny,
- budowanie zdolności związków zawodowych szkolnictwa wyższego w nowych warunkach,
- relacje z Procesem Bolońskim i instytucjami UE.

Jens Vraa-Jensen i Paul Bennett zgodzili się przygotować krótkie teksty dotyczące tych trzech punktów, które będą przedmiotem dyskusji wraz z innymi punktami znajdującymi się w programie konferencji, które mają szczególne znaczenie dla szkolnictwa wyższego i badań.

Zaproponowano także przygotowanie projektu rezolucji na temat szkolnictwa wyższego i misji szkół wyższych. Projekt zobowiązali się przygotować Marc Delepouve, Karin Åmossa i Alessandro Arienzo. Martin Romer poinformował, że nieprzekraczalny termin przedłożenia rezolucji

mija 25 października aby zdążyć ją przygotować na konferencję listopadową. Sekretariat ETUCE pomoże wysłaniu jej do organizacji członkowskich przed konferencją w celu składania uwag.

b) Praca w ramach Procesu Bolońskiego: Przygotowanie do następnej konferencji ministrów

Jeśli chodzi o program pracy na następne 3 lata aż do konferencji ministerialnej w 2015r. konieczne będzie zgromadzenie niezbędnych informacji w celu wypracowania poglądów a następnie zaleceń dotyczących „przyjaznego środowiska w szkolnictwie wyższym”, o którym mowa wyżej. Metodologia i strategia badań zostaną zaplanowane w okresie późniejszym. Członkowie HERSC mają przedstawić swoje uwagi w tym obszarze korzystając z Sharepointa.

HERSC, na wniosek Przewodniczącego, zarekomendował Prezydium ETUCE następujące osoby do reprezentowania ETUCE w odpowiednich grupach roboczych (WG) Procesu Bolońskiego:

- a) Guntars Catlaks – WG: Opracowanie raportu, wskaźniki implementacji,
- b) Jens vra Jensen - WG: Wymiar społeczny, LLL, Przyjazne środowisko,
- c) Karin Åmossa: WG: Struktura Procesu Bolońskiego (Transparentność, ECTS etc.),
- d) María Luisa Sanchez Simon - WG : Wymiar międzynarodowy.

Ponadto EI/ETUCE wyraziło zainteresowanie uczestnictwem w następujących grupach powołanych ad hoc:

- e) poziom doktorski - Andreas Keller,
- f) finansowanie i zarządzanie - Mike Jennings.

c) Praca w odniesieniu do UE

Agnes Roman (Sekretariat) przedstawiła plan działań Komisji Europejskiej dotyczących szkolnictwa wyższego. Plan ten obejmuje wydanie komunikatu w pierwszym kwartale 2013r. w sprawie międzynarodowej strategii szkolnictwa wyższego. Członkowie są proszeni o to aby ich organizacje odniosły się do tego komunikatu przekazując swoje uwagi. To ułatwi ETUCE przygotowanie oświadczenia. Istnieją obawy, że komunikat Komisji może być zbyt elitystyczny i wykluczać osoby niepełnosprawne. Sprawą kontrowersyjną dla ZZ jest także dążenie do urynkowienia szkolnictwa wyższego.

Komisja Europejska zwróciła się do ETUCE o zgłoszenie przedstawiciela do nowej Grupy Roboczej na temat Karty i Kodeksu i strategii HR (zasoby ludzkie) dla naukowców. Zaproponowano Andreasa Kellera, który w tej grupie będzie zarówno przedstawicielem swojego kraju, jak i ETUCE.

d) Dyskusja w grupach roboczych

Po poprzednim spotkaniu zostały opracowane kwestionariusze na temat standardów i wytycznych i agencji zapewnienia jakości a następnie wysłane członkom HERSC. Badanie zostały przeprowadzone dla celów wewnętrznych ETUCE. Wyniki badań pokazały, że istnieje duża różnorodność we wprowadzeniu w życie i stosowaniu zapewnienia jakości w krajach europejskich, a także w samym stosunku do zapewnienia jakości. Istnieje także ogólny problem włączenia nauczycieli w proces zapewnienia jakości. Uzgodniono przygotowanie znowelizowanego dokumentu programowego na temat zapewnienia jakości. Jego projekt zobowiązali się przygotować Jens, Guntars and Paul, którzy są zaangażowani w ten proces.

e) Studia doktorskie/ początkujący naukowcy

Na poprzednim spotkaniu HERSC grupa robocza postanowiła napisać dokument programowy dotyczący doktorantów, które powinien być przedyskutowany na następnych spotkaniach HERSC i zaprezentowany w 2014 roku. Członkowie HERSC uzgodnili program czasowy opracowania dokumentu programowego przez grupę roboczą.

f) Rowność płci w szkolnictwie wyższym

Grupę roboczą HERSC poproszono o przygotowanie zaleceń dla Grupy Roboczej Dialogu Społecznego Szkolnictwa Wyższego, mając na uwadze fakt, że raport ma być przedstawiony na spotkaniu plenarnym Komitetu w listopadzie br. Zalecenia zawierały sugestię aby nie rozdzielać chłopców i dziewczynek podczas działalności szkolnych; wprowadzić systemy kwotowe w szkolnictwie wyższym i pozytywną dyskryminację poprzez wymaganie równowagi płci.

Opracował
Ryszard Mosakowski